

Bermon factus in solennitate

R Bermon eiusde[m] in
eadem festivitate de omnibus sanctis per
thema. Beati qui lugent quoniā ipsi cōsolabuntur.

Beatū qui lugent quoniā ipsi
cōsolabuntur. **M**att. v. et sen-
tientia Luce. vi. et in euangeliō
presentis celebritatis.
Nos de beato luctu et cō-
solatōne locuturi in hodierna celebritate
sanctorū illorum a quorū oculis absterrit
deus omniē lachrymā itavt nō sit amplius
ibi luctus neq[ue] clamor. **T**e reginā in-
clitam ciuitatis hmōi sanctorū de q[ui] glo-
riosa dicta sunt/ matrē insuper illius qui
est deus totius cōsolatōis inuocabimus
pro gratia qua egemus impetrāda dicen-
tes. **A**ve Maria gratia plena. **T**Beati
qui lugent quoniā ipsi cōsolabuntur.
Scribītybi dictū est. **P**roposita hac eele-
sti stupendaq[ue] sentētia/ insonāte hāc grā-
di tonitruo ex ore diuinitatis in sublimi
monte ecclie/ audierunt q[ui]plurimi altiso-
nam hui⁹ extraneissime et a sapientib⁹ mun-
di hactenus abscondite doctrine tubam.
Et quidē in omnē terrā exiuit sonus eoꝝ
Auditam vero/ non om̄es equa mētevno
q[ui] iudicio cōprobabarunt. nimirū quot ca-
pita/ tot sententie/ et fides/ dei donū est ne
quis gloriet. **A**udierūt eam om̄es et om̄i
natōe que sub celo est quorū plurimis ni-
hil profuit auditus/ non intixus fidēi ut
apostolus loqtur. sed in depresso[r]es sue
infidelitatis tenebras demersi sunt. **H**i
sunt pagani/ idolatre et iudei perfidi/ qui
quoniā foris sunt et cōsurdescunt nostris
vocibus/ nihil ad nos/ eos deserat sermo
noster ad xpianos dirigaſ. **D**icatq[ue] Bea-
ti qui lugent **T**ecum autē apertis me-
ditatōnis mee oculis/ intueri videoꝝ ples-
nas etiā xpianorum om̄es aures hac sen-
tentia diuina. **Q**uis enī est xpianus/ qui
hoc euangeliū in ecclia nō sonuerit. **V**er-
bum hoc nihilomin⁹ ad mentales aures
suas introrsus nō equa profunditate et re-
naci approbatōne reponitur. **P**ars est
hominū simpliciū abſcē eruditōne et lite-
ris/ quos sola autoritas in hac fide stabili-
lit/ nec vltra quicquā vel q[ui]rere vel intelli-
gere student/ morem discipulorū pitha-
gore in hoc tenētes. **S**atis hūc scire quo-
niā magister hoc dixit. magister christus

Beati qui lugent quoniā ipsi cōsolabūt.
Apud tales nō ratiōibus sed autoritatib⁹
bus et exemplis agēdum arbitror/ quib⁹
sufficiet insinuare quoniā sancti sancteq[ue]
om̄es quorū hodie celebrites agitur/ ad
consolatōem q[uod] luctum transierunt/ patri
arche/ prop̄bete/ apostoli/ martires/ cōfes-
sores/ et virgines. Quid illos dinumero/
quādo et ipm caput om̄ii xp̄z pati opor-
tuit et sic intrare in gloriam. **N**os ego ad
historias et legendas sanctorū. ad vitas
patrum/ ad originalia doctorū lucū col-
laudantia/ iudico remittēdos. **A**ltera
pars est xpianorū similē simpliciū et nul-
lius eruditōis litteratorie. qui tamē pro
cōsuetudine et gratia/ exercitatos habent
sensus ad hāc doctrinā cupientes et intis-
mis anime precordijs. qui expientia do-
ctrice sentiunt et pregustāt hoc donū celeste
et toto cordis assensu/ toto mētis iubilo
eunt in hanc sentētiam. **B**eatū q[uod] lugent
Tales sunt in schola deuotōis/ doctrina
affectionis edoce p[ro]sone. quib⁹ lachryma-
bilis iugiter est hec vallis lachrymarū. q[uod]
dicūt cum psalmista Renuit cōsolari ani-
ma mea. memor sui dei et delectatus sum.
Et rursum delectāter dicunt cum eodem.
Scōm multitudinē dolorū meoꝝ in cor-
de meo. cōsolatōnes tue letificauerūt ani-
mā meam. **Q**uemadmodū dixisse legitur
beatus Bernard⁹. **M**ulti vident crucē
nostras. qui nō attendūt cōsolatōnes no-
stras. **E**t apostol⁹ dixit. Quasi tristes sem-
per autē gaudētes. Apud istos quos vni-
ctio docet. quos expientia erudit. iportu-
nū nimis ne dicā temerariū censeri debe-
ret si aperirem os ad docendū. a quib⁹ vti-
nā mererer erudit⁹. **A**lios p[ro]terea cōside-
ro ex xpianis iſlatos sapientia nō q[uod] de sur-
sum est sobria et pudica. s[ed] terrena aīali et
diabolica et carnali. vīta pecudū eligētes/
q[uod] cere nihil de hoīe p[ro]pter figurā retinēt. in-
tus ferrea sunt oīa. **I**psi dū has beatitudi-
nes auribus recipiunt. animā intrinsecus
surdā habent. aut ita pro egreditudine pec-
atorum miserabiliter cōturbatam/ q[uod] di-
cunt opere ersi nō forsan ore. **V**urus est
hic sermo et quis potest eū audiret. **N**em
pe sapientia terrena diuītis inhiat. **P**ro
pterea nō beatos sed infelicissimos plane
pauperes predicat. **S**apientia diabolī
ca est superbia indignans et austera. **I**p-
sa beatos mites quomodo indicaret/ et

non potius viles et abiectos? Sapientia animalis tota illecebris vacat/ dicit i bo nis dies suos/ cuius vox est sapientie. ij. Exiguū et cūz sedio est tempus vite nostrae Talibus obsecro quando p̄suasum esset eos beatos esse q̄ lugent et nō miserabiliores omnibus hominīs. Quāobrem istud perditū et cecum gen? xpianorum. et xpianorum nomine/non xpianorum cōuersatione relinquam? tanq̄z indisciplinabiles et imp̄suasibiles ad hanc clausaz eis diuinā lectōem. Beati qui lugēt tē. Su perest ad extremū aliud genus homīn/ qui nō sunt idiote ut primi sed luminib⁹ tam ingenij q̄z conscientie eruditōnis sc̄ientifice collistrātur. Qui et si nondū gustauerūt donū huius beatitudis velut illi simplices de secundo ordine. attamē eorū vita aliena est ab his vitis quib⁹ obstinate corrup̄tos mor esse diximus illos de tertio ordine. Credūt insup ut tandem intelligent/ hoc est/p̄supposita religiōe philosophantur/quoniam p̄suasum habēt nisi credidētis non intelligetis. Qd notauit Plato dum ait in Thimeo. Sumendū esse cōpendiū ex credulitate Istos tales (qualiū magnus est hic numer⁹.) nūc alloqndos esse decreuimus/qb nō solā dicentis au toritatē que tamen abunde satis esset/sed rōem certam et philosophicā asserre confidimus/ per quā iam nō solum credāt/ sed etiā intelligāt huius mirande sublimisq̄ doctrine veritātē. Beati qui lugēt et cē. Hoc faciem⁹. (si quidē pmiserit deus) ad Liceronis imitatiōem in paradoxis. minori certe eloquētia/ sed parvarietaate. et (vnde gloriōr in domino) maiori fide. Fa ciemus inquā: tum ad cōsolatiōez nostrā quatin⁹ fides in intelligētiā migrans/ lucidius emicet/tum ad cōcludendum lin guam magniloquā eorū qui se dici philo sophos volunt nec sunt. quoniam dū a religione putant secernere phiam/rtrumq̄ perdūt. qui verbū diuine nostre fidei/ cō munib⁹ verborū panniculis inuolutū vel fastidiūt ob simplicitatē (sicut eis vide tur) rusticam et anilem ut q̄ lugere vel fle re inbeat/ v̄l de opinabili fallacitate crimi natur/ nō capientes/ quo pacto ex luctu/ suum gignat contrarium quod est cōsola tio/nec p̄inde concipiūt. beatos et cōsola tos esse lugētes. Et quoniam tres collati sunt in themate termini p̄incipales b̄titu

do luctus/ consolatio triptita erit sermo nis nostri fabrica. quia super quēlibet ex termis edificiū nostre ratiocinatiōis fun dabif et excrescer. Dicem⁹ quoq; breui⁹ q̄z tanta res expostular. quoniam in scholasti co exercitio et in verbo ad populu/ latiori sermone sup hoc deo p̄cipiāte tractabim⁹.

Primā exorsurus fabricaz in hoc nomie beatitudo/recogito q̄ oēs qui de beatitudine hominis/philosophica rōne p̄scrutati sunt. constitue runt eā in contēplatiōe prime cause/sicut peripatetice schole institutor. Aristotiles docuit. primo et p. eth. Aut posuerunt eam in virtute vel bono honesto. et in vi uendo cōsentanea rōni et nature. In qua sentētia schola stoicorū et quorundā acha demico et concordat. Aut deinceps col locauerūt eam in adeptoe boni yniuersali sepatis. quēadmodū. Plato. sūiq; sectatores. Aut postremo dicerūt beatitudi nem hois esse animi voluptatē seu tranquillam pacē/ cuius fuisse videt Epicurus hil le. cuius Seneca crebre cū summa rene ratōne meminit in epistolis. Nam Epicurus alter quisquis ille fuit. et Aristipp⁹ et Sardinapalus et sordid⁹. Nachome tus qui in corporeis voluptatib⁹ humana beatitudinē detrudere conati sunt. Ipsi certe nō philosophi nec inter phos annumerādi sunt. sed porci vocādi sunt/ qz beatitudinē nō hois sed pecoris descri pserunt. Illi similr a phica ratōne procul abscedūt et ab eadē validissime p̄futant. q̄ dīnitias. q̄ potentia. q̄ gloriā. q̄ scientiā. et yniuersalr bonū aliquod tale fortuitum fragile et caducū. homini p̄ beatitudinē sta tuerunt. Quippe his omnibus ad votum fluentibus. reperire est h̄mōi hoīem. non dicam nō beatū. sed plane nequissimū. et supra belūnā severitatē vel seritatē. nocē di malignitate querum. Deniq; hec oīa fortune bona. et si decorē et ornatum quēdam extrinsecū felicitatis humane. p̄nta re et pficere dicant ab Aristoti. ipsa tamē ad componendū v̄z et extrinsecum hois bonū. nullaten⁹ exigunt. Notauit hoc ille qui ex incendio v̄b̄is fugiens. om̄ia sua secum ferre dicit. Hec igit̄ in summa est phantum de homīs beatitudine quedā partita traditio. In cōtemplatiōe prime cause. in honesto vel virtute. in bono sepa to. In animi voluptate seu consolatiōne

Berimo factus in solemnitate

Quartū apparenſ varietas (ſi nō me fal-
lit iudicium) uia cōnectif cū conceptio-
ne ſeu dignitate per ſe nota / quam Arreſto
tiles lucidius expoſuit / q̄ beatitudo ho-
minis ſita eſt in cōiunctōe optime poten-
tie humane cū optimo obiecto ſuo. Vir-
tus enim rei cuiuſlibet / ſua quedā beatitudo
ut penes ſummu quod in ea eſt q̄n-
tificetur neceſſe eſt / quēadmodū beatitu-
do oculi eſſer eius cōiunctio cum ſumme
pulcro ſibi proportionabiliter oblato. At
nota qualis eſt optima potētia humana
niſi ratio. qua ſola / preſtatiōr eſt homo ce-
teris animalib⁹. Obiectū preterea optimū
quale aliud aſſignabiliq; ip̄e deus glorio-
ſus / cuius ratio capax eſt / quo nihil ma-
ius a ratione potheſt intelligi. Quare ma-
nifestū eſt / q̄ eleuare Arreſtiles beatitu-
dinem hominis eſſe probauit cōtempla-
tionē prime cauſe. Conſormiter ad illud
Augustini dicturn. Uifio eſt tota merces
fundatū videlicet in verbo xp̄i. Nec eſti-
ta eterna ut cognoscāt te verū deū tē. In-
telligimus vero contemplatiōem nō nu-
dam cogitatōe / deo ſed cognitiōem cū
amore. Alioquin ſi dilectōem a cognitiōne
ſepaueris / non iā ibi conſeptatio / tā dicē-
da eſt q̄ curiosa quedā inueſtigatio / aut
cogitatio vaga fructu carens atq; ſenu / q̄
les habuerunt quos inculpat apostolus
cognouisse deum / eum nō ſicut deū glo-
rificasse / propterea euauiffe in cogitatō-
nibus ſuis. Ecce vanitatē cogitationum
ſi glorificatiō ſecludatur / t̄ datos fuiffle in
reprobū ſenſum / quales multos ſtemus
noſtriſ temporib⁹. Porro locutōnes
ceteroꝝ phoruz / quanq; diuerſo calle ver-
borū incederent / in eandem iudicio meo
ſententie finem cōueniunt. Nam bonum
ſepatum quod plato poſuit / cui⁹ adeptio
ne beati dicimur / ſum⁹. nihil aliud a deo
potheſt intelligi qđ adipiſcimur cogitādo
et amando hic in enigmate / inchoatōne
quadā impfecta. tandem facie ad faciē ple-
nitudine cōſummata. Rurſus ſi ſtoicorū
et achademicorū / epicuri p̄nominati po-
ſitionē resoluam⁹ / inueniem⁹ q̄ nullavir-
tus eſt / nulla honestas ſpeciosior nullavi-
ta plus cōſentanea nature atq; ratiōi. ſed
nec aliqua opatio voluptuosior eſt. aut ſi
verbū voluptatis nimis molle iudicatur
nulla delectabilior / q̄ sit opatio optime
potentie homis coniugens eam cū opti-

mo obiecto ſuo quod eſt de⁹ / hoc vero fit
dum ipsum ratio cognoscit et cognoscēs
amat / et in cognito amatoꝝ / tanq; in fi-
ne ſuo et centro queratur. Ecce habetis
omnē de beatitudine philoſophica pſcri-
tatiōem / que ſup uno cardine voluitur et
vniuit. ad cui⁹ noticiā. christiana religio.
compēdiosa fidei traditōne ducit. qđ effi-
cere philoſophica diſputatio vir lōgo cir-
cuitu / quaſi palpando et innitendo valuit
nec pfecte tamen valuit nec ſtabiliter nec
ſincere. Hic p̄clarissime dictū eſt ab aplo
q̄ quia mūndus in dei ſapiencia deū nō co-
gnouit ſupple cognitiōe que p̄ dilectōem
opatur. Et intellige q̄ hic apollo ſim
diſcipulū eius dionisiū / philoſophiā ap-
pellat dei ſapientiā immo et reuelatiōem.
Deus inquit reuelauit eis. Placuit ei per
ſtūticiā p̄dicatiōis. hoc eſt per compen-
dium credulitatis ſaluos facere credētes.
Non q̄ philoſophia inutilis aut falsa ſit
quippe que eſt dei ſapiētia et reuelatio. nō
querere religioni aduersa. nō q̄ in articulo
quocuſ cōtraria ſicut velle demōſtrare p̄
poſitū eſt. ſed quia hoīes bono dono ma-
le et temerarie vſi ſunt et alia ratōe. ut ad fe-
licitatis beatitudinē ſine ratōnatiōe ſine
fluitatōe ipſos etiā ſimplices et idiotas ve-
nire licet fidei pede fulcitos. Deniq; ne
gloriareſ ante deum ſulta p̄ſumptio om-
nis carnis.

His pro primo fun
damēto poſit⁹ / et viua veritatis calce agglu-
tinatis. quadruplici etiā pſideratōe iſtar
quattuor laterū. ſupedificareſas habem⁹.
C ſrima pſideratō. Quia dei ſgntō
perfecta nequit haberi per ſenſus ſolos.
Alioquin bruta eſſent dei capacia. ſi n̄ ſe
beatitudinis eſſe volumus particeps ut
a ſenſibiliſ ad ſpiritualia queremur / ne
ceſſe eſt. Iſtud eſt inter platonis do-
gmata p̄cipiuſ. aduertēduz eſſe ſc̄z a ſen-
ſibus faciem noſtre mentis. Omnia niſi
ad ſenſum reſerve. eſt proprium pecoris /
et certiſſimum veritati inueniende aſſert
detrimētum. Huins ſententie pluries me-
minit. Licero. At Auguſti. ex ea pulcerri-
mum illud volumen de vera religione cō-
texuit. Animam itaq; noſtrā intellexerunt. Philoſophi factam eſſe / velut in
orizonte duorum mundorum. ſpiritu-
liſ / et corporaliſ. Quius facies dum ad

corporalia conuertit fit quodāmodo crassior nubilior et hebetior ad intuendū celestia et deprimit terrena inhabitatio sensus multa cogitante. inquit unus ex phis hebreorum. cui conformis est sermo poete. vi. Eneidos. Terreneq; hebetat artus moribundaq; membra. Poeticū etiam inuolumentū de haustu lethei fluminis ad hoc tendit. Secunda consideratio. Presupposta rationis aggrauatōne p; peccatū auersio a sensibili ad spūlia cogitanda fieri nequit absq; luctu seu tristitia. Naud magna in hoc loco ratiocinatione op' ecclit. ubi quotidiana experientia plusq; satis est hanc eloquī veritatē. Quippe mortifica tio sensualitatis/pugna virtutē/virtuum victoria/fugere voluptates/tristicias eq̄nimiriter ppeti/et similia hamane militie sti pendia/nōne luctū suū/saltē ab initio se cū ferunt. Feruntq; Attamen sine istis nūc ad syncerum et purissimum veritatis primulum scanderem. nūc sursum rā peremur. et illic rapti starem. nec respōderemus veraciter hortanti ecclesie sursum corda. habemus ad dominū. Quādo et q̄liter obsecro forti cōtritione leuarem. nos super nos. dum iniquitas super talentum plūbi sedens/nos in ima deprimit. instar poete more sisiphi. dum cōquerimur cum sphera. Quoniā inquirates mee supgre se sunt caput meū tc. Hū postremo multi tudine noxiorū desideriorū et volitantūz cogitationū instabilitate acies nostre mētis vndiq; confundit impedīt et turbatur. Et hanc Aristo. quāc; sue originis ignarus nota iurybi dicit aliquid esse in nobis quod aduersat rationi. ppterēa tractatur de nostra beatitudine ipse de luctuositate passionū moderāda per virtutes/ prius dōcendum esse necessario indicavit. Tertia consideratio. Beatitudo nostra est de numero delectabilissimorū. imo delectabilissima. Hoc ipsum dicere ratio compulit Aristotelem primo et. Ethicorum. Ha bebatur quoq; pro oraculo apud veteres ut infra latius docetur. In sanctis propterea quorū hodie celebritas agitur experientia multiplex illud certum facit. Quod in super sub altissimis considerationib; et sapientum allegationibus/ initium summe communis de virtutibus/ manuducit.

Quarta consideratio. Veram et plenā consolationem/sicut nec veram beatitudi-

nem/vita humana prius habere non posst absq; luctu. Perspicuum est hoc sequi ex pmissis. Propterea licet iam non soluz credere sed etiam intelligere. Quoniā beatū qui lugent tc. Et bec de prima radice. ex qua termin' iste beatitudo/ germinat bāc veritatis segetem/ beatos et consolatos es felugentes.

Euge pergamus vltra ad secundā nostrae orationis fabricam. quam fundabit terminus iste luctus. At tamen ne perpendicularē nostri edificij regulam conturbet equinoctōnis irregularitas. describendū est quid est luctus qd consolatio. Nam inuenietur luctus malus nibil ad beatitudinem conferens nec affe rents consolationē que bona sit. Hoc sensit qui dicit. Tristitia seculi/mortem operatur. Num prius dixisset. Tristitia que fī deum est penitentiam in salutem stabilem operatur. secunda ad Chorinth. vii. Luctus et consolatio sub vna acceptiōne generali due passiones sunt ille due cōtrarie quas aliter nominamus dolorem et gaudium. que complectuntur in suo genere siue passiones omnes reliquias enumeras a pho secundo Ethicorum. et secundo rhetorice. et a poeta. vi. Eneidos. et ab alijs alibi. Consequuntur autem passiones iste due luctus et consolatio vel dolor et gaudium ad duas rationes obiectalis generalis et extremas. Quarum vna est v boni conuenientis. et altera mali disconuenientis. Describitur hic luctus modo sumptus. Luctus est vitalis anime motus/surgens ex apprehensione obiecti et disconueniens est. Cuius effectus est(presertim si sit in sensu) cōstrictio. quidam horror et fuga et renisus. Est autem ratio disconuenientie/disproportio lesionarmonie et vnitatis debite. Lucidationē harum descriptionū cum deductione omnium passionum ad has duas querat cui libuerit. q. Ethi. et rhetorice cum notatis per commenta. Deinde quia tripliciter dicitur bonum pro delectabili. pro utili. et pro honesto. At similiter malum ex oppo sito. pro tristabili. pro nocivo et pro in honesto. Possimus conformiter ad has rationes obiectales boni et mali / multiplicare sermonem de luctu et consolatione. ut consurgunt mediate vel immediate/ ex apprehensione boni et honesti vel mali

Berimo factus in solemnitate

In honesti, et hoc dupliciter. in actu vel i habitu. **D**oc quippe modo luctus et consolatio prius sunt aie rationalis et ad sensualitatem non nisi ordinate ad rationem spectant sicut nec obiectales honesti et in honesti rationes. **D**icamus igitur quod luctus in proposito et put dicitur beatitudo non quidem formulariter sed quod communica beatitudinem hic i via vel quia ducit ad eam. habet sic describi per habitu. **L**uctus est habere anime gratiosus/ quo inclinat fugere et horrere obiectum/ sub ratione mali in honesti et disconuenientis apprehensum. **A**pprehenditur vero obiectum ut in honestum tripliciter. aut formaliter et sic est deformatas. aut secundum cōsecutum quod est effectus culpe et reliquie eius. sicut reatus pene et macula et offensa. aut tertio occasione. quia ad culpas inductum est. aut ut ab honestate distractum est. ut noctis temptationes et rebelliones sensualitatis. **R**atio autem disconuenientie in honeste est violatio modi speciei et ordinis. vel numeri ponderis et mensurae. vel unitatis speciei et bonitatis in libero arbitrio ut arbitrii est. **V**iolentia et insup modus et mensura et unitas in libero arbitrio. dum ipsum non insequitur motionem dei ut efficiens est. **V**iolentia est spes et numerus. dum non formaliter cause sue exemplari. **V**iolentia autem pondus et ordo et bonitas. dum non insequitur motione sue cause finalis. **P**er oppositum summa ratio conuenientie honesti. **S**ar est describere consolationem. **C**onsolatio per habitu est habere anime quo inclinat amplexi quodammodo et unire sibi obiectum sub ratione boni honesti et conuenientis apprehensum. **E**t dicatur similiter honestus tripliciter. vel formaliter vel cōsecutu et efficienter et dispositio. **D**as descriptiones neque fingimus neque sola fide supponimus. **Q**uoniam ex philosophica traditio fundata in his quod nos docet experientia possunt elici vallari. **E**t quibus quid sit luctus per actu. quid consolatio actualis liquidum est. Nam luctus et consolatio actuales sunt vitales motus animi in talibus habitibus procedentes.

a **I**acto et ordinato
hoc descriptionum fundamento supaddamus
quasdam literales considerationes. **P**rima consideratio est ista. Luctus quam
descripsimus est consolationis inductus.
Ita quod qui lugent eo ipso consolantur. ut ve-

rum sit ad litteram. **T**ristitia vestra vertetur in gaudium. **D**abemus medium in omnibus demonstratione efficacissimum distinctionem scilicet ad hoc ostendendum. **O**mnis quippe apprehensio obiecti ut honestum est et conueniens est consolatoria. sed apprehensio huius luctus est honesti apprehensio et conuenientis. ergo est consolatoria. **M**aiore presupposita ex distinctione minorem facile est deducere ex plurimis conditionibus honestis luctui attributis. **L**uctus quippe iustus est et deo acceptus/ tanquam reddens deo quod suum est. vel dum punit peccata in se et in aliis deo odiosa. vel ab offendarum diuinorum reliquiis aut occasionibus liberari desiderat. **S**e cunda consideratio. Non est inopinabile cum eadem anima simul et cum idem diversis tamen respectibus lugere et consolari instar Christi. **S**i enim concedimus anima simul intelligere recte et reflexe et de iudicio suo formidoloso certitudinaliter iudicare non videatur repugnantia quod de luctu actuali tamquam de obiecto simul habeatur actualis consolatio. **N**ec aliquid apparet obstare nisi quod motus horum actuum sunt ad contrarios effectus. unus ad fugam. alius ad persistationem. unus ad dilatationem cordis. alius ad constrictionem. **E**t hoc ultimus de luctu et consolatione in sensualibus verum est ita se habere. in spiritualibus forte non equum. **U**nus rei satis videntur experientias dedisse sanctorum plurimi quorum vita cum in luctu continuo esset. facies tamen serena et iocunda et inter medias lacrimas mirabiliter hominis suavitate et tranquillitate respersa fulgebat ut in Martino. **D**at exemplum climacus de pueri simul flente et clarente. **E**t venerabilis Richardus traxit in eodem homine contemplatio simul esse raptu mentis ad diuinam exemplo mos si positi intra caliginem in monte et simul fieri rebellionem in sensu more idolatranti in valle. **A**d hoc potest trahi illud de enea. **D**ens immota manet. lachryme voluntur inanes. **C**el dicamus. ut omnis calamitas tollat occasio. quod luctus et consolatio eandem anima tanta celeritate alternatim inuicem afficiunt. quantam discernere non valimus. **E**t sequenter ponet motus cordis quasi tremulus et mixtus ex constrictione et dilatatione. forte similis motui capane dum tremit. et corde cibare dominum resonat. et

ita mirabilis armonia sit in corde nostro ex hac mutua percussione luctus et consolationis/ qualem armoniam explicare si/ cur difficile est ita experiri facile. **H**unc tre/ morem notabat exhortatio prophetica exul/ tare iubens deo cu tremore. **E**xultatio qd/ pe sola dilatando facile euanesceret. si luc/ reprimens nō induceret hunc tremorem. **Q**uo tremore tandem exercitata anima/mo/ re alaudē volitando cantantis/ cedit in se/ licem spasmū. et in illam extasim rapit ybi/ dicat cu silentio Bonū et hic nos esse. **E**t illud. In pace in id ipm dormiā et requie/ scam. **D**eniqz per dicta eluent verita/ tes quas inopinabiles rident carnaliter sa/ pientes. dū apl's precipit esse sicut tristes. semp aut gaudentes. **E**t pphā. fm multitu/ dinem dolorz meoz in corde meo cōsolati/ ones tue letificauerunt animam meam. **C**arta consideratio. Aduersitates coz/ porales et luctus sensuales trahunt de p ac/ cidens ad luctum bonū. **A**ut se n̄ indiffe/ rentia habent ad honestū vel in honestum. Ita psporitates et vana gaudia. ex opposi/ to vehementer impediunt. ppter fortuna moderate aduersa securior est regulariterz op̄rabiliorz q̄s multū prospera. **H**ec qui dem deduxit certa ratione Boetius. Et sa/ pientis vox affirmat dicentis Melius est ire ad domū luctus q̄s ad domū conuiuū. **I**n illa enī finis cunctoz admoneſ homi/ num ut viuens cogitet quid futurū sit. Et rursum. Risum putauai errorem et gaudio/ dixi quid frustra decipis. **N**ō si omnia que cōsiderationē nostrā informāt de lau/ de tribulationis et prosperitatis deceptio/ ne inducere voluero/ non dico partem ser/ monis nec sermones integros/ imo necli/ bros multos ad hoc sufficiuros esse scio. Legatur Chrys. in suo de pspitione cor/ dis. Gregorius in moralib. Guillelmus parisiensis. in suo de virtutibus de laude tri/ bulationis et paupratis. Et cōpilatio illa comūnis de virtutibz et vicijs prorsus et optima. Bonauentura in stimulo cōscien/ tie et alij plures. Et in hac cōsideratione stabiliri possent omnes beatitudines euā gelij bodierii. presertim primar nostra hec/ tercia et ultima. Emerxit p̄siliū Platonis et suniliū ut assidua eis mortis meditatio. **Q**uarta consideratio Etsi in beatis nō erit amplius luctus neqz clamor. sed nec vilius dolor. tamē pro hac valle miseric ille

regulariter qui beator est/ est luctu bono/ plenior. Consideratio ista ab Augustino/ ponitur in suo de ciuitate dei. **E**t adeo/ ve/ ra est. q nullus vnq̄ tantum luxit quantū/ christus caput nostrum et benedictus in/ secula. **N**ō quidem pro suorum sed p no/ strorum apprehensione peccatorum. etiaq; ab instanti sue conceptionis gloriose ut q̄/ dam tradunt. Ita luxit Maria. Ita pau/ lus. Ita petrus et ceteri innumerū post ple/ nam et certam suorum peccatorum remis/ sionem. Itaq; ista tria se hic per commu/ nicationem quandam amplectuntur. bea/ titudo. luctus. consolatio. **E**t ex opposito ad considerationem nostram inferre licet/ illos esse hominum miserrimos et a beati/ tudine remotissimos pro hac vita/ qui vel ex elevatione vel ex vana cōsolatione vel pec/ catorum nimia obdurate/lugere fugi/ unt. horrent. despiciunt. **I**gitur beati qui/ lugent quoniam ip̄i consolabuntur. **H**ec/ tandem sumpta sint ex scđa radice/ in hoc/ termino luctus adherente.

Pro tertia et postrema edificij no/ stri structura consumanda in hoc/ termino consolatio/ repetere non/ pigeat quid est consolatio. Consolatio est/ habitus anime quo inclinatur amplectri/ quodammodo et vniuersibi obiectum. sub/ ratione boni honesti et conuenientis ap/ prehensem. Consolatio autem actualis/ est vitalis et mulcebris motus anime/ et tali habitu et inclinacione consurgens. **E**c/ ce q̄ duo concurrunt ad integratatem bo/ ne consolatōnis. apprehensio potentie co/ gnitive. et ratio obiectalis honesti et con/ venientis. **E**t quoniam potētia que ap/ prehendit si sit indisposita et ab armonia/ debite proportionis discrasiata/ faciliter/ decipitur in iudicio. aut quandoq; nihil/ sentit. oportet omnino nostram cogniti/ uam rationalem bene dispositam esse/ si be/ ne per eam querimus apprehendere/ et in/ obiecto conuenientis honestatis consola/ ri. Exemplum a sensualitate sumamus. **V**a febricitati vnu illud amaricabit lin/ guam eius. Ostende lippo lumen gratissi/ mum/ ille cōturbabitur. Culceratum pal/ pa leniter. tamen non delectationē sed do/ lorē acerrimū inferes. Odores suauissi/ mos nō sentit reumaticus. Surdastris n̄/ est delectamēto vox canora/dulcisq; sym/ phonie. **N**ō secus estimandū est de sensibz

Sermo factus in solennitate

anime interiorib. Quid me respicis quid admiraris si ratoni suos quinq; sensus ecce dixi. Nonne est in ea visus spiritualis quo cernitur pulcritudo decor et candor lucis illius eterne cuius lumen signatum est super nos. Quo visu videre nonne se dicit apls. Nunc p speculum z in enigmate. tunc autem facie ad facie. Est auditus spūalis quo p̄cipitur summa armonia veritatis. De qua ppheta ait. Audia quid loquatur in medīs. Est preterea gustus ad quē in uitabat idem ppheta. Gustate z videte zc. Est insuper tactus spūalis. alioquin non dirisset spōla sposo in canticis Læta ei⁹ sub capite meo z dextera eius amplectatur me z osculetur me osculo oris sui. Deniq; olfactū esse in ratione pbat vox eiusdem sponse ad sponsuz. Trabe me post tecum in odorem yngentorū tuorum. Nos vero cogitationes et motiones et sensatōnes hui⁹ quintuplicis sensus/radiate in uno libero arbitrio hominis/soliti sumus appellare noīe visionis. vt vide qd sonet. quid ledit. Et fm hoc prie z integre dicit Augustinus q; visio est tota merces. Nam amore z dilectionē cum delectatōe. hoc modo visio in se claudit. z hoc modo qui plura diligit plus cognoscit. Hoc mō cōtemplatio ad felicitatē sufficit integrandam. Proinde sensibus istis quinq; reformatis z sanatis per luctum. Nam luct⁹ est potissimū ad bmoi purgationē z sana- tionem instrumentū quis non agnoscat q; vehemens delectatio cōsequatur et eō iunctōne cuiuslibet bmoi sensuū cum suo obiecto cōuenientissimo. Et quod est ob- jectum illud. utq; deus omne bonū sicut dominus Moysi repromisit. Ostendam tibi omne bonū. Ipse nimirū est visui sū- ma pulcritudo. auditui summa armonia. olfactui odor suauissimus. gustui panis sapidissimus tactui summe suavis intīm⁹ et coniunctus. Vide q; coiunctus. Nam qui adheret deo vn⁹ spūs est cū eo. Hec omnia Aug. Greg. Hugo et ceteri theologisā tes/nobis valde impares/passim cantant et nos circa pugnas verborū circa fanta- siarum fumos plus obnubilantes q; illu- minantes. plus fumantes q; flāmantēs: languemus. artamur arescimus atq; vane scimus. vt ob tales forte dixerit climacus/ theologiam non conuenire nisi lugentib⁹. Et pensate precor. precor adiuvante. si

sensus naturales z imperfecti/ēta nos ob- lectatione trahant z rapiant etiam vsq; ad furiam ex apprehensione obiectoꝝ. plane imperfectoꝝ z plurimū amaritudinis ha- bentū. quis existimare sufficiet quāta est illa delectatio. quantus torrens volupta- tis sobrie z sincere. dum perfectissima po- tentia/ obiecto suo perfectissimo/ sub bac ratione quintuplici simul apprehensione coniungitur z vnitur. Hoc sensit intime qui tam alte clamavit. Tuā magna multī- tudo dulcedinis tue domine. quam absco- disti timentib⁹ te. Velle nobis temp⁹ sufficere ad confirmandā banc veritatem exemplis illustrissimis sanctorum illoꝝ quorum memoriam recolit ecclesia. Nam per adaptationē quādam liceret hos qui⁹ sensus ad quintuplicem statum beatoꝝ traducere. Oſfacū ad patriarchas z ppheta- tas. Visuz ad apostolos z discipulos. Au- ditum ad martyres. Justum ad confessores. Tactū spiritualiter ad virgines z con- tinentes. Oſtenderemus quēadmodū luctus purgauit z sanauit hos sensus illeis septima beatitudine mediante. Et ex de- scriptione boni luctus illud palam elicit. Lucius sanauit olfactū a fluido reumate affluentū bonorū terrenorū per paupertatē spiritus in patriarchis z pphetais. etiam in ter medias diuitias. Luctus purgauit vi- sum ab inflatione supbie tumide z ab acri- morsu vindictae fellee atq; pungitive. p mi- titatem in apostolis. Lucius purgauit au- ditum in martyrib⁹ ab implecione tremu- la terrenarū solitudinū z a pphij cōmodi viscoseitate p esuriē iusticie z misericō- sitionem. Luctus purgauit z sanauit gustū in pfeſſorib⁹ a febrili z sorrido humore fe- dorū desiderioꝝ p mundiciā cordis. Lu- cius deniq; purgauit z sanauit tactū spūa- lem in virginib⁹ z continentib⁹ ab inquie- tissima prurigine fede carnalitatis p pacē spiritus. Porro neq; lingua dicere neq; mens p̄cipere potest/ quāta ad hāc sanitā- tem z reformatōe; a luctu factā/ subsecuta sit pſolatio. Ex magnitudine suoꝝ effectu- um ei⁹ plenitudo p̄cludat. Hec nempe cō- solatio suo odore trahit abraā de terra z co- gnitione sua. z imolationē pphij vñigenitū nihil pēdere cōpulit. Sic de ceteris patri- archis z pphetais suo mō. Hec pſolatio sua pulcritudie ducebatur apls gaudētes a cō- spectu pſili⁹ zc. Per ipsi⁹ dulcē armoniam

lapides Stephano. ignis Laurentio. Agate carcer. cabones igniti Tyburtio. Vincenzio sartagine dulcescabant. Quid amplius? Per hanc utraq; consolatōe sapidissimā via solitudo heremī. famē. sitis. nuditas. et omnia que horrida et aspera humana moralitas refugit. ea a beatis cōfessoribus vltro suscepta sunt. Deniq; tenelle puellule/ bac consolatōne diuini amplexus confortate/extinxerunt impetum ignis concupiscentie infernalī. eis placuit celibatus. nuptie despecte sunt. mors omnū terribilior absq; vilo terrore suscepta est.

7 BENE ERGO HABET

hic tertius fundamentum in hoc termino cōsolatio. validum est sicut precedētia. et sustinere sine collapsu structurā q̄dripartite considerationis potest. Prima consideratio. **L**ugentes non soluz non contristat quicqd eis acciderit vt de iusto sapiens loquitur. sed etiā ipos letificat et consolatur. Ratio in promptu est. qm apprehendunt quicqd euenerit eis/ tanq; missum eis a patre misericordiarū. et a sapientia diuine prouidentie. que attingit a fine usq; ad finem fortiter et disponit omnia suaviter. tanq; etiam cooperans in bonū suū fm apostolicam sententiam. Sit illud mors. sit tribulatio. sit angustia. sit letum. sit triste. eodem per omnia vultu. eodem luctu. eadez consolatione pugnant per arma iusticie a dectris et a sinistris. Mirabilis hic aliquis de sanctis nostris. Dires quō epicurus voluptatis assertor dixit (teste Seneca) Iocundū esse virtuoso/torri in tanto phalaridis. Et dum moriens vermiss scateret. hāc vocē emisit. felicissimū hūc diez et beatissimū ago. Nōne p̄terea h̄ vidit oculatis simus phoy Aristo. dices i virtuoso oia cōsonare ratoni. Igitur erāt fideles isti phi opponet aliquis aut absq; fide intelli gi postulat q̄ credunt. Ubi est ergo illud/ nisi credideritis. nō intelligetis? Ego autem quales isti fuerint phi nō dispupo. Scio tamen nec mentitū fuisse phm. nec intellecū talū mercatū haberi posse/ absq; pūia fidei saltē informis collustratione. Et forte veritas sepe p̄ ora infidelium sicut oli p̄ asinā Balaam et p̄ caipham reuelauit. Propterā ipos intellectus plene q̄ dicebāt nō asserto. si ita tamē sētiēdū esse cōstāter affirmo. Sed dicūt nos dicere ita/ vltro ad fauore

fidei vel religionis adulatioñē. vel nostre p̄fessionis laudem. quasi vicez officiū n̄r̄m mentiri sit. Barriant qd voluerint/ pfecto. et si cessaret nūc ois obligatio ad fidez et religionē certa tñ et cōperta ratio in hac me viritate teneret. beatos et cōsolatos esse lugentes in multis quoq; veritatib; fidei non minus extraneis. Subinde miraculam hoc consolationis in aduersitatib; fit ex grā dei specialiter. et ex fortis actuatioñē rationis in recognitōne diuine prouidētie paternē omnipotentissime et sapientissime et optime. Que actuatio fortis/ vltroabit ad se vel impedit actus inferiorum potentiarum. aut saltem ne suum actum impediant diminuit et remittit. Fundat hoc in illa regula phie. Maiores motus/ impediūt minores. Quod aut in christi passione non ita contigerit. miraculose dispensationis fuisse dubium non est. Hic ingredit se corollarium de te beata virgine q̄ regina celorum vocari digna es. quia duz tuam pertransiuit animam gladius passionis filij tui. anima tua nihilominus consolatōe plena fuit. Deniq; ex his elucet q̄ pacto in sapientē neq; iniuria cadit. neq; lesio. Secunda consideratio. Epicurus collocans hominis felicitatez in voluptate animi si cōsequēter locutus ē posuit eam sūlī in luctu pro statu presenti. Itaq; dici nequit. q̄ felicitas nostra sit in voluptate/ nisi comitante. Non enim ipsa est finis ultimus. sed solus deus per dilectionē et cognitōnem apprehensus. Comitatur autem pari modo de necessitate felicitatez istam/ luctus consurgens ex apprehensione malorum vt ibnōesta sunt vel honestatis impeditiva. Dicere enim q̄ cum vicūs et erroribus possit haberi vera voluptas et pax animi. est ponere in compassibilita. Dominus erat qui dixit. Non est pars imp̄is. qm natura/ p̄ os synderesis/ ingit virtus obmurmurat. et p̄ intelligentia errorib; quemadmodum lapis extra locū positus. inquietus quodāmodo est. cuius signū accipimus/ qd premūt obstā. Ia. Dic collaudandus est eralitus quez referunt Iuuenal et Seneca/ cōtinue fleuisse. collaudādus si flebat eo fine et circūstātib; q̄bus opozebat. Tertia cōsideratio. Lugentes qui habitant in sepulcris qui moriū tota die sic oues occisiōis q̄ experat in seip̄is. q̄ renūnt p̄solari vt p̄solent. q̄ de

KK 3

Sermo factus in solennitate

scendunt in infernum viventes. hoc est considerando illū sibi p̄cauent. suscipiūt etiam in hac vita maiore consolationē q̄z qui consolationib⁹ carnalib⁹ et indignis se totos precipites dant. Quoniam ibi morte delectatio effluit. et stimuli graues et hamī inclusi fixi manent infelicem animā corrodētes. adeo q̄ longe maioris vite sunt boni plurim⁹. cuž sit in eis secura et leta mens quasi in ge coniugii. animus vero gaudens etatē floridā facit. **Quarta consideratio.** Homines corrupti sensus spiritualis per sapientiam terrena animalē et diabolicalm non plus audiendi sunt. non plus consulendi aut credendi si contra ea que diximus de luctu et beatitudine et consolatione latrauerint. q̄z si porcus laudaret voluptatem culparis mundic⁹. Aut quomō febricitans vel mulier pregnans vel aliter Iesus audiatur si contra sensationes eoz hominum qui sani sunt disceptarent. Utrobiq̄ enim pars est ratio deceptionis non credēdo. corruptio sc̄z iudicij ex corruptione potentie apprehēdantis iudicantis. **Propterea** de consolatore et beatitudine nostra plus aliquādo credenduz est simplicib⁹ idiotis tanq̄ plus in hoc vere sapientib⁹. et per experientiā intimā philosophantib⁹. et qui pro consuetudine et luctu et gratia puros habent sensus interiores q̄z alij quātūlibet eruditis cū suis corruptiuis et fedis desiderijs obnubilantib⁹ amaricare desipe q̄z facientib⁹ omnē sensum rationis. cuius corruptionis manifestū signū est q̄ dole re nequeunt de peccatis. Quid dico nequeunt. Et an etiam cū malefecerint. exultat in rebus pessimis. Adeo sensus eoz a sanctitate et a vita bona lōge abest. adeo prorsus obtorpuit. Et quoniam tanta occurrit nobis hodie testū turba sanctoz sanctaz q̄z omniū nobis testificantū cū xpo/beatos esse qui lugent qm̄ consolabunt. profecto nō minus eis in hoc quā phis in alijs suis investigationib⁹ credere equū ē. Utri q̄z enim pars est ratiocinationis fulcimentuz in experientia sui. ut palam tradit dionysius. viii. c. de diuinis nominib⁹. Et dominus Anibisiodores in ca. de dono sapientie. Liceat igitur non sola credulitate sed etiam cum intelligentia fideliter asserere thema proposiū. Beati qui lugent quoniam ip̄i consolabuntur. **S**tabilitate veritate fidei nostre super hoc triplici funda-

mento trū terminoz sumpti thematis beatitudo. luctus. consolatio. et fide ad intellectuē sicut arbitror deducta. nō ad meriti euacuationē semp enī prime veritati nō rationi fides innitit sed ad eius contrareprobos irrisores p̄conū. tota in amonitione transeat et finiatur oratio. **L**ungenes et penitentes audite cum gaudio premium vestruē ne vos absorbeat tristis ex certium. Audite beatos esse qui lugent qm̄ consolabunt. **B**eatūs vero luctus ad cuius mensam in secreto mentis cenaculo duo decim fructus spūis ministrant enumerati ab aplo ad Hal. v. **L**haritas. gaudiū. pacientia. benignitas. bonitas. lōganitas. mansuetudo. fides. mundicia. ptinencia. castitas. **T**alubris luctus qui egyp̄tiacā virtuē turbā funditus mergit. qui capita draconū hoc est initia malarū suggestionū. contribulat in aquis suis. qui sup aquas babylonis sedens et flens allidit parvulus eius ad petrā. qui sordes carnalitatis abluit. obliuionē etiam inducit luxurie magne. cuius consolatiō nō miscetur alienus. cui cedit luctus infelix mundane aduersitatis tanq̄ si clavis clavo retinuit. **E**t o deus equissime si iam obstinate refugiūt homines luctu querētes consolatiō nem. quo pacto nō intelligūt qm̄ ideo saltem lugere deberent ut consolarent. **E**ripātur licet quāta est in luctu bona iocunditas q̄z cortex amarus videat. Aut si nō duz istud expti sunt vel expiri nolunt. credant exptis. credant demonstrationib⁹ phis. si dem habeat his hoib⁹ qui sicut soli virāq̄ consolatiō expti sunt carnalē primis. postea spūiale. Ita soli de virāq̄ certissimū ex mutua collatō ferre p̄nt iudiciuz. quād modū fuit Aug⁹ et alioz plurimi. quibus gustato spū continuo desipuit ois caro. et horrore etiā fuit. **E**t audi ex me. parum enī esset auctoritatis in experientia mea s̄ expto crede. **D**ic tu nobis bernarde. Quid d̄ hac consolatore iudicas? Qui semel in contemplatione diuinā dulcedinē degustauit. nescio an ipaz gebennā ad spūis horribili expiri penali ve ducat. q̄z p̄ spūialis studij hui⁹ degustatōez aut suauitatē exire denuo ad molestias carnis et ad carnalū sensuū tumultus. Hoc exptissim⁹ taliu et testis vera cissim⁹ dicit cui discredere nefas ē. **S**ed his auditis suspirat. ptin⁹ aīa ad consolatiō nem hāc habendā. ut igitur lugeat necesse ē.

Sed lugere volo inquit nec valeo. q̄ si v̄s
delicet nulla et nō penitus vberima esset
stetis materia et eo maior quo minus flet.
Nihilomin⁹ accipe consilium tu hodie ad
aliquē sanctoz cōuertere. vt tibi grām hāc
luctus sua impetrat oratio. p̄cutiat deus si
licem cordis tui. virga discipline. vt inde
profluat aque suauissime et largissime. sic
enī a beata illa. que fletu diluit peccata ma-
ria magdalena. quidā luctus gratiaz obti-
nuit fm narrationē Guilhelmi parisien⁹. i
rhetorica sua diuina. q̄ in hac materia. si-
cūt et alie meditatoēs sanctoz plurim⁹ est
idonea. p̄ cōfessione mentis ad luctū. **L**e-
ce p̄stituam⁹ ante p̄siderationis nostre ocu-
los nō in transitu sed in p̄fundo firoq̄ in-
tuītū. ad quid geniti sum⁹. quid et vbi fu-
turi sum⁹ ignoram⁹. **Q**uid si abesse p̄tige-
rit. ppter momētanā delectatiūculā ab et-
no p̄sortio beatoroz. quāta esset illa cōfusio
deus misericordie. quāta desolatō. **I**te ma-
ledicti in ignē eternū. **S**i fletur lachrimis
amissa pecunia veris. si mors amici. pene
nos exanimat. si qualecunq̄ infortunium
nos spale cōturbat. **H**ec oia ad aīc nostre
mortē quātula sunt. **Q**uale porētū est ge-
stare secuz funus aīc. p̄rie: nec iam gestare
sed trahere ad sepulturā infernālē. et instar
frenetici inter p̄pria mala ridere et iocari. ex
emploq̄ vituli qui ducit ad mortē perulco
vanitatis pede saltare. **N**ōne p̄terea gaudi-
um p̄sens sicut punc⁹ est. a quo linea mis-
rie trahit in infinitū. **E**t qui ducit in bo-
nis dies suos in p̄fuctio ad inferna descen-
dunt. **L**uctus bonus. ecōtra lineaz descri-
bit gaudioroz et consolationis sine termino
duraturā. qm̄ breue hic et momētanū tri-
bulationis in nobis supra modū immen-
sum glorie pondus operaf in nobis. p̄ gra-
tiam et in futuro p̄ gloriā p̄stante eo qui est
benedictus in secula seculoꝝ. Amen.

Alius sermo fact⁹ in die omnium sanctoroz per eundem can- cellarium.

Aultate qm̄ merces vestra co-
piosa est in celis. **D**at. q̄nto
et sententialiter. **L**uc. vi. **D**o-
ctissimi et sapientes viri. veni-
te exultemus dño. quoniam
hōchaber hominū cōmuniſ natura. vt d
patria sua. nescio qua dulcedine. cunctos

loqui pariter audireq̄ delectet. **N**on dege-
nerem⁹ igit ab hoc pio naturaliq̄ deside-
rio dū de illa mercede celoz que vere p̄tia
nra est. patria finalis et eterna. sermonē fa-
cere instituimus. **N**emo claudat aures. vel
alijs tumultuosus existat. obmutescat gar-
rulitas sumurmurās. puerilis sibilatio q̄.
liber cōticescat. quinetā seclusis ad tps re-
iectisq̄ omnib⁹ ad aīc hostiuz pulsantib⁹
audiam⁹ et exultem⁹. qm̄ merces vestra co-
piosa est in celis. **V**ō vt agere et loq̄ digne
possim⁹ disp̄satricē mercedis illi⁹ exoran-
tes salutem⁹ p̄ illud angelicuz. **A**ve maria
et. **E**xultate qm̄ merces vestra copiosa
est in celis. **S**i apud incredulos ac vere re-
ligionis exp̄tes habend⁹ mibi sermo esset/
enī primū oporteter argumētis stabilire
mercedē iustis. et reprobis suppliciuz post
banc vitā nō deciss. **Q**uisquis enī hoc vel
negat vel in dubiuz renocat. cetera que de
virtutib⁹ ac pietate dissenseris facile p̄te-
nit. **A**tuero melius nūc mecum p̄prehēdīo/
suisq̄ agit qui orationē factur⁹ sum/viris
xp̄iana fide ac pietate diligēter imbutis. q̄
bus certe p̄suasum esse debet et fixa creduli-
tate stabilitum. quoniam qui bona egerūt/
ibunt in vitam eternam. qui vero mala/in
ignem eternū. **N**ec incredula mente susci-
piunt vocē nr̄i thematis. **E**xultate quoni-
am merces v̄ra et. **N**am si de⁹ et remunera-
tor est in secredentiu quēadmodū publica-
nedū theologoz verūtiaz phantū et vni-
uersaliter omniū ratione videntium vox ac
clamat. alia post hāc vitā iustis merces ne-
cessario sperāda est. **N**eque enī diuinitatis
iusticie pietatisq̄ cultorib⁹ sua merces in
hac vita das que creberrimis exerceſ erum-
nis. qz omnes q̄ pie volūt vivere in xp̄o p̄
secutionem patiunt. **N**ec desunt exempla.
Verte oculos ad quēlibet sanctoz omniū
quorum hodie celebritas memorat. **I**tsi
mortale p̄sentis vite sue cursuz discusseris
quid oro tenis durū penale acerbū et quo
tidiane mortificationi simillimū reperies
p̄ropter te inq̄t p̄pheta mortificamur to-
ta die. et apl's. **S**citis hec. R.p. ac fratres
in xp̄o p̄cipiūt idoneis testib⁹ sapiēter cre-
didistis. **T**estib⁹ inquā qui nec fallere vel-
lent. quippe p̄ sua assertione nihil in mun-
do hoc nisi tormenta mortem flagellaḡ re-
portantes. **Q**ui nec preterea falli possunt
qui inspirāte deo locuti sunt. ii. **P**erī pri-
mo. **V**ō si quis ī hoc cetu venerādo ita